

■ Sondaj: Cetățenii condamnă Mișcarea Legionară, dar sunt divizați în privința lui Ion Antonescu PAGINA 3

■ TradeVille: ROCA Industry - în fața unui ar decisiv PAGINA 9

■ Cercetătorii dezvoltă o terapie imunologică personalizată împotriva uneia dintre cele mai agresive tumori cerebrale PAGINA 10

■ ONU creează un grup științific pentru reglementarea inteligenței artificiale PAGINA 10

■ Sectorul auto european cere schimbarea țințelor privind emisiile de CO2 PAGINA 12

GRAM AUR = 474,4798 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,4137 RON

EURO = 5,0629 RON

DOLAR = 4,3681 RON

AI revoluționează sistemul bancar; Pot face roboții conciliere?

Industria bancară se află în fața unei noi revoluții, cea a digitalizării și a inteligenței artificiale. Băncile folosesc roboți în tot mai multe activități repetitive, care consumă timp, cum ar fi redactarea contractelor, trimiterea răspunsurilor sau interacțiunea cu consumatorii în call-center. Roboții pot redacta documente pe care le trimit în instanță sau pot anticipa rezultatul unui proces. În viitorul apropiat, Inteligența Artificială va face consumatorilor recomandări pentru anumite produse, în funcție de profilul clientului, dar până atunci roboții sunt asistați în permanență de oameni. Băncile implementează AI în procesele interne, dar în relație cu consumatorul final există încă multă precauție, spun invitații podcastului organizat de Centrul de Soluționare Alternativă a Litigiilor în domeniul Bancar (CSALB). Specialiștii care au participat la dezbatere sunt Daniel Nicolaescu, Director Juridic și de guvernanta corporativă în cadrul Raiffeisen Bank și Dan Cristea, Lead AI Innovation la Banca Comercială Română.

În opinia lui Daniel Nicolaescu, digitalizarea serviciilor bancare și, mai nou, Inteligența Artificială plasează sistemul bancar românesc în plină desfășurare a unei adevărate revoluții: "Dacă un om citește fără întrerupere 75 de ani acoperă un volum de informații pe care Inteligența Artificială îl citește în doar două minute. Digitalizarea serviciilor bancare este un trend care s-a accelerat odată cu pandemia. Acum, clienții pot ține legătura

cu banca de la distanță, iar printr-o lege care se află în discuție și implică semnătura electronică, aceștia vor putea încheia și contracte de la distanță. Un alt palier este legat de accesul și integrarea anumitor date. Adică o bancă va interoga o bază de date a unei autorități publice, de exemplu, fără a mai chema clientul la bancă".

Înceea ce-și privește pe cei care se tem că Inteligența Artificială îi va înlocui și le va lua joburile, domnul Nicolaescu opinează că această îngrijorare trebuie privită puțin diferit: "probabil că oamenii nu vor fi înlocuiți de către oameni care știu să folosească aceste tehnologii noi și instrumente digitale. Motivul este că aceste instrumente cresc cu până la 30% eficiența tuturor proceselor, iar competiția devine mai puternică. Există și reversul medaliei. De exemplu, sistemele de calculare a scorului pentru credite au un risc semnificativ dacă nu sunt asistate de oameni, pentru că o eroare poate duce la rezultatul opus celui dorit. Aceste unelte ale tehnologiei pot fi folosite, cum este și Chat GPT, dar nu trebuie să le acordăm încredere 100%, pentru că pot apărea și erori. Soluția este ca instrumentele să fie operate de gândirea critică a unui om. Între un scenariu de tip Matrix sau Terminator, în care roboții ne vor conduce și unul în care tehnologia ne va ajuta să muncim mai puțin, iar munca repetitivă să fie făcută de Inteligența Artificială, eu prefer al doilea scenariu. (E. O.)

(continuare în pagina 8)

Amenzi corporative uriașe în SUA, între 2020 și 2024; care sunt cele mai penalizate companii

Autoritățile americane au aplicat amenzi corporative în valoare de peste 250 de miliarde de dolari între 2020 și 2024, o sumă mai mare decât PIB-ul actual al Noii Zeelande, arată o analiză vizualcapitalist.com, care a realizat un clasament al primelor 30 de companii afectate de cele mai mari amenzi din SUA, în perioada menționată, conform datelor Pro-Protect Group. Analiza a inclus fiecare amendă civilă sau penală anunțată public, impusă de agențiile federale americane. Departamentul de Justiție și procurorii generali ai statelor. Clasamentul cuprinde societăți non-americane amendate de autorități SUA, companiile-mamă acumulând penalități pentru filiale.

3M - lider, cu amenzi de 18,7 miliarde de dolari

Aflat în fruntea listei celor mai amendate companii, 3M a atras penalități în valoare de 18,7 miliarde de dolari din partea autorităților americane, în ultimii patru ani, notându-se sursa citată. Cea mai mare parte a acestor sume, de 12,5 miliarde de dolari în 2024, reprezintă o înțelegere la care a ajuns compania cu autoritățile pentru a ajuta la curățarea "sub-

stanțelor chimice permanente" din sistemele de apă ale Americii. 3M a fost un producător important de PFAS (substanțe per- și polifluorocarbonice) găsite în produse precum spuma antincendiu, acoperirile antiaderente și jecurile rezistente la pete. Aceste substanțe chimice sunt persistente în mediu, fiind denumite "substanțe chimice permanente".

Compania a primit 48 de amenzi în perioada 2020-2024.

Amenzi mari pentru dezastrele ecologice majore

De-a lungul deceniilor, 3M a eliberat PFAS în aprovizionarea cu apă prin fabricație directă și practici necorespunzătoare de eliminare. Acest lucru a dus la contaminarea pe scară largă a sistemelor publice de apă, decalând procese din partea municipalităților și a furnizorilor de apă. Apoi, gigantul de utilități PG&E, clasiat pe locul al treilea în clasamentul general, a plătit 16,1 miliarde de dolari în 61 de cazuri separate. Cea mai mare parte a acestor amenzi provine din incendiile mortale din California, legate de echipamentele sale.

A.V.

(continuare în pagina 12)

Diplomație în epoca Trump: peșcheșul nu se mai dă la Stambul, ci la Washington

SUA s-a transformat, de la începutul celui de-al doilea mandat prezidențial al lui Donald Trump și până acum, din apărătoarea democrației, valorilor și principiilor statului de drept, precum și a drepturilor și libertăților cetățeanului, într-un stat în care deciziile sunt impuse de la Washington, fără nimeni fel de dialog cu societatea civilă și nici cu partenerii internaționali. Ba mai mult, dacă aceștia din urmă doresc să aibă relații politice, comerciale, economice și

diplomatice bune cu SUA - a se citi cu Administrația Trump - trebuie muni să îi capteze bunăvoința nouă jupân de la Casa Albă.

Cum? Prin plata unui peșcheș, adică oferirea unui cadou consistent, a unui fel de mită sau șper, autointitulatului făcător de pace, cunosător a toate și omului de afaceri Donald Trump. Dacă în istorie, statele va sale Imperiului Otoman îi trimiteau domnii să plătească acest peșcheș la Stambul, în fața sultanului, cărui trebuia să îi sârmă și vârful papucului, în prezent liderii politici internaționali, șefii de state sau de guverne

sunt nevoiți să apeleze la un terț pentru a nu fi linsaji în Biroul Oval, așa cum s-a întâmplat în 24 februarie 2025 cu Volodimir Zelenski, președintele Ucrainei: să îi ofere în prealabil ceva lui Donald Trump. Iar acest ceva trebuie să fie ceva în valoare de cel puțin câteva miliarde de dolari.

Primii care au învădat această lecție dură a diplomației celui puternic, au fost cei din Taiwan, care pentru a-și asigura în continuare sprijinul militar al SUA împotriva amenințărilor chineze, au decis ca gigantul Taiwan Semiconductor Manufacturing Co

(TSMC) să construiască o unitate de producție a cipurilor și semiconductoarelor în SUA. Investiția pe termen american va depăși 100 miliarde dolari.

După acest anș de la începutul lunii martie, s-au prezentat la Washington și reprezentanții Japoniei. Amenințaji cu impunerea unor tarife vamale uriașe, reprezentanții guvernului de la Tokyo s-au grăbit să negocieze un acord comercial cu SUA, recte Donald Trump.

GEORGE MARINESCU

(continuare în pagina 3)